

Sirküler No: 003

İstanbul, 2 Ocak 2020

Konu: Yurda getirilen ihracat bedellerinin en az %80'inin bankaya satılmasına ilişkin zorunluluk kaldırıldı.

Özet: 4 Eylül 2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2018-32/48 sayılı Tebliğ ile Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edileceğine veya getirileceğine ilişkin düzenleme yapılmıştı. Tebliğ'de bedellerin yurda getirilme süresinin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemeyeceği ve bu bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılmasının zorunlu olduğu hükmü yer almaktaydı.

- 31 Aralık 2019 tarihli 5. mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 2019-32/56 sayılı Tebliğ ile **ihracat bedellerinin en az %80'inin bankaya satılma zorunluluğu kaldırılmıştır.**

- Ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesaplar aracı bankalarca kapatılmaktadır. Yeni Tebliğ'le bu bölüme; bankalarca, söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair "İhracat Bedeli Kabul Belgesi" isimli formun doldurulması gerektiğine ilişkin hüküm eklenmiştir. Ancak ihracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar İhracat Bedeli Kabul Belgesi yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılması mümkün bulunmaktadır.

- Mücbir sebep halleriyle ilgili maddeye "Haklı durum" hali eklenmiştir. Buna göre haklı durum; mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumlar olarak tanımlanmıştır. Bu haller Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilecektir.

- 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanacaktır.

2019-32/56 sayılı Tebliğ yayım tarihinde (31 Aralık 2019) yürürlüğe girmiştir.

Hatırlanacağı üzere, 4 Eylül 2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan aynı tarihte yürürlüğe giren 2018-32/48 sayılı Tebliğ'le (Eski Tebliğ), yürürlük tarihinden itibaren 6 ay süreyle (bu süre 18 aya uzatılmıştır) geçerli olmak üzere ihracat bedellerinin yurda getirilme zorunluluğu getirilmişti.

Buna göre, Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilmesi veya getirilmesi gerekmektedir. Bedellerin yurda getirilme süresinin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemeyeceği de Tebliğ'de yer almaktadır. Ayrıca söz konusu bedellerin en az yüzde 80'inin bir bankaya satılması zorunluluğu da bulunmaktaydı.

31 Aralık 2019 tarihli 5. mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 2019-32/56 sayılı Tebliğ (Yeni Tebliğ) ile 2018-32/48 Tebliğ'de yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. 'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

- Yeni Tebliğ’le **ihracat bedellerinin en az %80’inin bankaya satılma zorunluluğu kaldırılmıştır.** Buna göre bedellerin yurda getirilmesine ilişkin zorunlulukta (fiili ihraç tarihinden itibaren en geç 180 gün içinde) bir değişiklik olmamakla birlikte Yeni Tebliğ’le sadece bu bedelleri bankaya satılma zorunluluğu kaldırılmış olmaktadır. Bu değişiklik kapsamında, Tebliğ’in “Özelliği Olan İhracat” bölümünde yer alan bankaya satılmaya ilişkin ibareler de Tebliğ metninden çıkarılmıştır.
- Eski Tebliğ’de Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilmesinin mümkün olduğu belirtilmekteydi. Yeni Tebliğ’le bu hüküm “Ancak, döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında farklı bir döviz cinsinin veya Türk parası üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.” şeklinde değiştirilmiştir.
- Eski Tebliğ’in “Özelliği Olan İhracat” başlıklı 5. maddesine, ihracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin vade bitiminden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesinin zorunlu olduğuna dair düzenleme eklenmiştir.
- Eski Tebliğ’in “İhracat bedelinden indirimler” başlıklı 7. maddesinin 1 ve 2. fıkralarında, çeşitli masrafların (navlun, sigorta, komisyon, ardiye, vezin noksanı, ekspertiz ve tahkim ücretleri gibi) ihracat bedelinden mahsubu veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi taleplerinin bankalarca incelenip sonuçlandırılacağına ilişkin hüküm bulunuyordu. Yeni Tebliğ’le yukarıdaki hükümde yer alan “veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.
- Tebliğ’in “Hesap kapatma, ihbar ve ek süre” başlıklı 8. maddesinde, ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesapların aracı bankalarca kapatılacağına dair hüküm yer almaktadır. Yeni Tebliğ’le bu bölüme bankalarca, söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair “İhracat Bedeli Kabul Belgesi” isimli formun doldurulması gerektiğine ilişkin hüküm eklenmiştir. Form sirkülerimiz ekinde yer almaktadır. Ancak ihracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar İhracat Bedeli Kabul Belgesi yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılması mümkün bulunmaktadır.
- Tebliğ’in 8. maddesinde ayrıca mücbir sebep hallerinde verilecek ek sürelerle ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Bu maddeye; mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin taleplerin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacağına ilişkin düzenleme eklenmiştir.
- Eski Tebliğ’deki “Mücbir sebep halleri” bölümüne “Haklı durum” hali eklenmiştir. Haklı durum; mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumlar olarak tanımlanmıştır. Bu haller Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilecektir.
- Eski Tebliğ’in 10. maddesinde, her bir gümrük beyannamesi itibarıyla bankalar veya vergi daireleri (başkanlık/müdürlük) tarafından hesapların terkin edilmek suretiyle kapatılmasına ilişkin hükümler yer almaktaydı. Söz konusu madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) 30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,

terkin edilmek suretiyle kapatılır.”

Yayım tarihinde (31 Aralık 2019) yürürlüğe giren Tebliğ uyarınca, aynı tarih itibarıyla açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğ'in ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanacaktır.

Yeni Tebliğ'in 10. maddesiyle 2018-32/48 numaralı Tebliğ'in geçici süreyle (en son 18 ay olarak) uygulanacağına ilişkin hüküm de kaldırılmış olup Tebliğ uygulaması sürekli hale getirilmiştir.

2019-32/56 numaralı Tebliğ ile sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.

Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.

İhsan Akar

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 52 23 numaralı telefondan Melike Kılınç (melike.kilinc@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.